

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการสอบสวนคดีจราจรของพนักงานสอบสวน : ศึกษากรณีพนักงานสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรสาคร” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อศึกษาวิเคราะห์กระบวนการ และวิธีการปฏิบัติหน้าที่ในการสอบสวนคดีจราจรของพนักงานสอบสวน ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสอบสวนคดีจราจรของพนักงานสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรสาคร และเพื่อแสวงหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการสอบสวนในคดีจราจรให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยทำการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนคดีจราจรที่อยู่ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 5 สถานี ประกอบด้วย สถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรสาคร สถานีตำรวจภูธรกระทุ่มแบน สถานีตำรวจภูธรบ้านแพ้ว สถานีตำรวจภูธรโคกขาม และสถานีตำรวจภูธรบางโทรัด จำนวนทั้งหมด 83 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS สามารถสรุปผลการศึกษาเป็นภาพรวมได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล (ปัจจัยภูมิหลัง)

ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งพิจารณาได้จาก อายุ ระดับการศึกษา ชั้นยศ อายุราชการ และประสบการณ์ในปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 36.1 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 60.2 มีสถานภาพสมรสคือ มีครอบครัวแล้วถึงร้อยละ 60.2 ส่วนใหญ่เป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ซึ่งมีตำแหน่งเป็นพนักงานสอบสวนตั้งแต่ สบ 1-สบ 3 ยศร้อยตำรวจตรีจนถึงร้อยตำรวจเอก ร้อยละ 63.9 มีอายุราชการมากกว่า 10 ปี ร้อยละ 60.2 และมีประสบการณ์ทำงานด้านการเป็นพนักงานสอบสวนในคดีจราจรเป็นเวลาไม่เกิน 5 ปี ถึงร้อยละ 74.7

พนักงานสอบสวนคดีจราจร ส่วนใหญ่เคยผ่านการอบรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสอบสวน ถึงร้อยละ 67.5 อย่างน้อย 1 ครั้ง ร้อยละ 78.6 ในหลักสูตรพนักงานสอบสวนระดับรองสารวัตรถึงระดับสารวัตร ร้อยละ 89.2

2. ทักษะของพนักงานสอบสวนต่อปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการสอบสวนคดีจราจร

ผลการศึกษา พบว่า ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกหน่วยงานมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนในคดีจราจร ดังนี้

ทักษะของพนักงานสอบสวนต่อปัจจัยภายในหน่วยงานที่มีผลกระทบต่อการสอบสวนคดีจราจร ผลการศึกษา พบว่า **ด้านวัสดุอุปกรณ์** เครื่องมือเครื่องใช้ส่วนใหญ่พนักงานสอบสวนต้องใช้ของส่วนตัวเนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนจากทางหน่วยงาน จึงต้องการให้หน่วยงานสนับสนุนสิ่งเหล่านี้ โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ที่ควรมีใช้ส่วนตัวในการเก็บข้อมูลต่าง ๆ และการทำสำนวน ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น **ด้านงบประมาณ** พบว่า ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานและส่วนใหญ่พนักงานสอบสวนต้องใช้เงินส่วนตัวในการปฏิบัติงานเช่นเดียวกับปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์ การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอกับปริมาณงานหรือคดีที่เกิดขึ้น นอกจากนั้นการเบิกจ่ายเบี้ยเลี้ยงยังล่าช้าและงบประมาณค่าตอบแทนในการทำสำนวนของพนักงานสอบสวนยังไม่เหมาะสม ซึ่งควรเพิ่มค่าตอบแทนให้มากขึ้น **ด้านอัตราค่าจ้าง** พบว่า พนักงานสอบสวนมีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับสายงานอื่น ๆ จึงควรจัดอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ด้านการสอบสวนให้เหมาะสมกับปริมาณคดี นอกจากนั้นพนักงานสอบสวนยังต้องปฏิบัติงานหลายหน้าที่ทำให้มีผลกระทบต่อเวลาการทำสำนวนซึ่งมีกำหนดเวลาจำกัด **ด้านขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน** พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่เห็นว่า การทำงานของพนักงานสอบสวนคดีจราจร มีความเสี่ยงต่อการถูกร้องเรียน เพราะเกี่ยวข้องกับการตัดสินที่ถูกหรือผิดให้กับคู่กรณี ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งซึ่งอาจทำให้เกิดความไม่พอใจ ทำให้พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีความเครียดในการทำงานส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการทำงานในภาวะที่มีความกดดัน ทั้งปริมาณคดีที่มีมากและภารกิจหน้าที่ทำให้เกิดความเครียด ความท้อแท้ในการทำงาน **ด้านผู้บังคับบัญชา** โดยส่วนใหญ่พนักงานสอบสวนจะได้รับโอกาสจากผู้บังคับบัญชาให้ใช้ดุลยพินิจในการสอบสวนอย่างอิสระ ไม่ได้เข้ามาก้าวก่ายในการทำงาน และให้ความสนใจเอาใจใส่เป็นอย่างดี มีความเป็นธรรมและให้ความสำคัญกับทุกภารกิจเท่ากัน คอยให้กำลังใจและให้คำปรึกษาแนะนำ จึงเป็นการส่งเสริมให้พนักงานสอบสวนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ **ด้านเพื่อนร่วมงาน** ส่วนใหญ่เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบสวน โดยเห็นว่าผู้ที่ปฏิบัติงานเป็นพนักงานสอบสวนเช่นเดียวกันจะมีความเข้าใจและช่วยเหลือกันเป็นอย่างดี ในขณะที่เพื่อนร่วมงานที่ปฏิบัติหน้าที่ต่างภารกิจที่อยู่ในสายงานอื่น ทั้งงานสืบสวนจับกุม งานสายตรวจ ฯลฯ ไม่เข้าใจการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนและไม่ให้

ความสำคัญ **ด้านกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ** พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่เห็นว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคดีจรรยาบรรณมีจำนวนมากเกินไป ทำให้เกิดความยุ่งยากต่อการปฏิบัติหน้าที่ กฎหมายมีความล้าหลัง ควรปรับปรุงในขณะเดียวกันพนักงานสอบสวนยังขาดความแม่นยำในข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องทำให้เป็นอุปสรรคสำคัญในการปฏิบัติงาน

ทัศนะของพนักงานสอบสวนต่อปัจจัยภายนอกหน่วยงานที่มีผลกระทบต่อการสอบสวนคดีจรรยาบรรณ ผลการศึกษา พบว่า **ด้านความร่วมมือจากประชาชน** พนักงานสอบสวนมักไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการให้ข้อมูลหรือเป็นพยานให้แก่คดีจรรยาบรรณ นอกจากนั้นภาพลักษณ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรซึ่งประชาชนส่วนใหญ่มองในแง่ลบเรื่องของการรับสินบนก็ส่งผลต่อการให้ความร่วมมือจากประชาชน ดังนั้นการได้รับคำชมหรือกำลังใจจากประชาชนทำให้พนักงานสอบสวนมีกำลังใจในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ **ด้านอิทธิพลของคู่กรณีทั้งสองฝ่าย** พบว่า คู่กรณีทั้งสองฝ่ายมักหาเส้นสาย หรืออิทธิพลเพื่อกดดันการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ คู่กรณีที่มีความชำนาญกฎหมายมักหาช่องว่างหรือทำให้ตนเองกลายเป็นฝ่ายถูก และได้เปรียบทางกฎหมาย

ข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษา

1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานสอบสวนเพิ่มเติมให้กับสถานีตำรวจแต่ละแห่ง โดยพิจารณาจากปริมาณคดีและผลการดำเนินงานให้เหมาะสม
2. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรจัดให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการสอบสวนคดีจรรยาบรรณให้ความรู้ในเรื่องการปฏิบัติงานตามกฎหมาย เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันและไม่เกิดปัญหาในการทำงาน และใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจตรงไปตรงมา
3. ในแต่ละสถานีตำรวจควรดูแลเรื่องขวัญและกำลังใจบุคลากรให้มากขึ้น เพราะปัจจุบันตำรวจถูกร้องเรียนมาก หน่วยงานจึงควรให้ความคุ้มครองหรือรับประกันการปฏิบัติหน้าที่ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้วย ในขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ที่เรียกรับสินบนควรได้รับการลงโทษโดยเฉียบขาด
4. รัฐบาลควรแก้ไขกฎหมายจราจร โดยกำหนดเพิ่มบทลงโทษรุนแรงกว่านี้เพื่อลดปัญหาการกระทำผิดกฎหมายจราจร เพราะปัจจุบันคนไม่เกรงกลัวกฎหมาย

5. ในแต่ละสถานีดำรวจควรเพิ่มวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลให้พนักงานสอบสวนเพื่อไม่ต้องใช้ของส่วนตัว และทำงานได้สะดวกขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารoundต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีจราจรในทุกพื้นที่
2. ควรมีการศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการแก้ไขข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคดีจราจรให้มีความทันสมัยมากขึ้น